

พระราชบัญญัติ

งาช้าง

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยงาช้าง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ช้าง” หมายความว่า ช้างที่เป็นสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ

“งาช้าง” หมายความว่า งา ขนวย หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากงาหรือขนวยของช้าง ทั้งที่ยังมีชีวิต
หรือที่ตายแล้ว

“ค้า” หมายความว่า ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน จำหน่าย จ่าย แจก หรือโอนกรรมสิทธิ์ ทั้งนี้
โดยทำเป็นปกติและเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และหมายความรวมถึงมีหรือแสดงไว้เพื่อการค้าด้วย

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึง นำหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ซึ่งงาช้างที่เคยนำเข้ามาหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ผู้ใดประสงค์จะค้างาช้าง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต การค้า และการพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือวรรคห้า มาใช้บังคับแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ค้างาช้างด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งงาช้าง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๖ ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งงาช้างโดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า ให้มาแจ้ง การครอบครองพร้อมเอกสารการได้มาซึ่งงาช้างตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะต่ออธิบดีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ภายหลังจากได้รับแจ้งการครอบครอง ให้อธิบดีออกเอกสารการครอบครองงาช้างให้แก่ผู้แจ้งการครอบครอง ว่าเป็นหลักฐานตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ตรวจพบหรือมีเหตุอันควรสงสัยในภายหลังจากที่ได้รับแจ้งการครอบครองว่า งาช้างใด มีใช้งาช้างตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ อธิบดีอาจมีคำสั่งให้ผู้ครอบครองนำเอกสารหรือหลักฐาน มาพิสูจน์ได้

เหตุอันควรสงสัยและการนำเอกสารหรือหลักฐานมาพิสูจน์ตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่างาช้างในความครอบครองเป็นงาช้าง ที่ได้มาจากช้างที่เป็นสัตว์พาหนะ ให้งาช้างนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งมอบงาช้าง ให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ภายในสามสิบวันนับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งจาก อธิบดี

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองตามวรรคสามไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดีตามวรรคห้า ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗ ในกรณีผู้ซึ่งครอบครองข้างตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๑๙ ประสงค์จะโอน การครอบครอง เปลี่ยนแปลงสถานที่ครอบครอง แปรสภาพ หรือเปลี่ยนรูปร่างข้างที่อยู่ในความครอบครอง ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดีก่อนวันที่จะมีการโอนการครอบครอง เปลี่ยนแปลงสถานที่ครอบครอง แปรสภาพ หรือเปลี่ยนรูปร่างข้าง

ในกรณีที่เป็นการโอนการครอบครอง ให้อธิบดีระบุชื่อผู้รับโอนไว้ในเอกสารการครอบครอง ที่ออกให้ไว้ตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๑๙

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๖ และมาตรา ๗ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ครอบครองข้างข้าง ตามลักษณะหรือขนาดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตให้ค้างข้างในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึง พระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบการดำเนินการ เอกสาร หรือหลักฐาน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกระทำใด ๆ ที่อาจเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ประกาศ หรือตามที่กำหนดในใบอนุญาต

(๒) ค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุ อันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งมีอำนาจยึดหรืออายัดข้างข้าง เอกสาร หรือหลักฐานหรือวัตถุใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการ พิจารณาเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง อำนาจความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง หรือประกาศที่ออกตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามล้านบาท

มาตรา ๑๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๖ ความผิดตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจ เปรียบเทียบได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องให้ คณะกรรมการเปรียบเทียบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๖ ให้ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงาน อัยการสูงสุดเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้มี ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามที่รัฐมนตรีกำหนดตามความเหมาะสม

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ผู้ใดค้างาช้างอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ยื่นคำขออนุญาต ต่ออธิบดีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยต้องจัดทำบัญชีการได้มา การแปรรูป และการค้างาช้างด้วย และเมื่อยื่นคำขออนุญาตแล้วให้ค้างาช้างต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้ง คำสั่งไม่อนุญาตจากอธิบดี

การยื่นคำขออนุญาตและการจัดทำบัญชีการได้มา การแปรรูป และการค้างาช้าง และการอนุญาต ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ ผู้ใดได้มาหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งงาช้างก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้แจ้งการครอบครองโดยระบุจำนวน ขนาด พร้อมทั้งส่งภาพถ่ายของงาช้างต่ออธิบดีภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และให้อธิบดีออกเอกสารการครอบครองงาช้างให้แก่ผู้แจ้ง การครอบครองไว้เป็นหลักฐานตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ตรวจพบหรือมีเหตุอันควรสงสัยในภายหลังจากที่ได้รับแจ้งการครอบครองว่า งาม้างใด มิใช่งาม้างตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ อธิบดีอาจมีคำสั่งให้ผู้ครอบครองนำเอกสารหรือหลักฐาน มาพิสูจน์ได้ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้งการครอบครองตามวรรคหนึ่งเหตุอันควรสงสัย และการนำเอกสารหรือหลักฐานมาพิสูจน์ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

๑.	ใบอนุญาตให้ค้างาช้าง	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
๒.	ใบอนุญาตให้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งงาช้าง	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
๓.	ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายควบคุมการค้า การครอบครอง การนำเข้า การส่งออก และการนำผ่านซึ่งงาช้างหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากงาช้างตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า แต่ยังไม่มียกกฎหมายควบคุมการค้า การครอบครอง การนำเข้า การส่งออก และการนำผ่านซึ่งงาช้างหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากงาช้างตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ จึงมีการนำเข้าป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่ามาสวมสิทธิและจดทะเบียนเป็นสัตว์พาหนะเพื่อตัดงาช้างรวมถึงการลักลอบนำเข้างาช้างแอฟริกาเพื่อนำมาค้าหรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำจากงาช้าง ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)) จึงมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีมาตรการควบคุมการค้า การครอบครอง การนำเข้า การส่งออก และการนำผ่านซึ่งงาช้างหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการแปรรูปงาช้างภายในประเทศมิให้ปะปนกับงาช้างที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้